

Pan

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na Pana wystąpienie z 11 września 2020 r. *dotyczące niezgodności z Konstytucją RP § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2020 r. w sprawie pobierania odcisków linii papilarnych oraz wymazów ze śluzówki policzków od funkcjonariuszy i pracowników Policji*, uprzejmie przekazuję następujące informacje.

Należy zauważyć, że rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2020 r. w sprawie pobierania odcisków linii papilarnych oraz wymazów ze śluzówki policzków od funkcjonariuszy i pracowników Policji¹, zwane dalej: „rozporządzeniem”, zostało wydane w wykonaniu upoważnienia ustawowego z art. 20 ust. 1m ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji². Przepis ten stanowi, że *minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb pobierania odcisków linii papilarnych lub wymazów ze śluzówki policzków od funkcjonariuszy i pracowników Policji oraz sposób przeprowadzania i dokumentowania czynności związanych z ich pobieraniem, a także rodzaje służb policyjnych uprawnionych do korzystania ze zbiorów danych zawierających odciski linii papilarnych lub wymazy ze śluzówki policzków od funkcjonariuszy i pracowników Policji oraz sposób zabezpieczenia tych zbiorów* (...). Stosownie z kolei do kwestionowanego przez Pana Rzecznika § 3 ust. 2 rozporządzenia *na wniosek Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji lub Komendanta Biura Spraw Wewnętrznych Policji, Komendant Główny Policji może: 1) polecić kierownikowi jednostki organizacyjnej Policji odstąpienie od pobrania od funkcjonariusza odcisków linii papilarnych lub wymazu ze śluzówki policzków, a w przypadku gdy odciski linii papilarnych oraz wymazy ze śluzówki policzków zostały już pobrane, polecić zniszczenie ich, albo 2) w terminie 30 dni polecić dyrektorowi CLKP usunięcie i zniszczenie odpowiednio odcisków linii papilarnych funkcjonariusza ze zbiorów danych daktyloskopijnych oraz profilu DNA i próbki biologicznej ze zbioru danych DNA, jeżeli zostały do tych zbiorów wprowadzone.*

Jednocześnie wskazania wymaga, że w toku prac legislacyjnych nad projektem rozporządzenia Rządowe Centrum Legislacji (RCL), w piśmie z 18 marca 2020 r. o sygn. RCL.DPA.555.131/2019, zgłosiło uwagi do analizowanego § 3 ust. 2 (wówczas projektu) rozporządzenia, wskazując, że przepis ten „*określa warunki (zasady), a nie tryb lub sposób pobierania odcisków linii papilarnych od funkcjonariuszy i pracowników Policji, co wykracza poza upoważnienie ustawowe, a jednocześnie stanowi materię ustawową (zob. art. 20 ust. 1l*

¹ Dz.U. poz. 1347.

² Dz.U. z 2020 r. poz. 360, z późn. zm.

ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji) (...). Przepis § 3 ust. 2 projektu określa zasady, kiedy odcisków linii papilarnych lub wymazu ze śluzówki policzków się nie pobiera, to ustawa powinna rozstrzygać, od których funkcjonariuszy i pracowników ich się nie pobiera”.

W związku z powyższym po konsultacji z Komendą Główną Policji (KGP) pozostawiono w projekcie rozporządzenia analizowany przepis § 3 ust. 2. W ocenie projektodawców zawarcie ww. rozwiązania było niezbędne dla zapewnienia prawidłowego wykonywania przez funkcjonariuszy Policji niejawnych czynności służbowych, wynikających z potrzeby realizacji ustawowych zadań Policji. Wskazując na powyższe, w skierowanym do RCL piśmie z 14 kwietnia 2020 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA) zaproponowało pozostawienie rozważanego przepisu z jednoczesnym wnioskiem *de lege ferenda*, zgodnie z którym MSWiA będzie dążyło do wprowadzenia odpowiednich zmian w przedmiotowym zakresie w ustawie o Policji. Treść przywoływanej wyżej korespondencji dotyczącej przebiegu procesu legislacyjnego jest przy tym zamieszczona na ogólnodostępnej stronie internetowej RCL³.

Wobec powyższego – zważywszy, że argumentacja Pana Rzecznika opiera się na, a w zasadzie stanowi powtórzenie ogólnodostępnych uwag RCL przedstawionych w toku procesu legislacyjnego – należy w pełni podtrzymać uprzednio przedstawione RCL stanowisko odnośnie podjęcia przez MSWiA analiz pod kątem wprowadzenia w ustawie o Policji stosownych zmian realizujących Pana postulaty.

Istotnym argumentem – nadal aktualnym w ocenie KGP – przemawiającym za utrzymaniem swego rodzaju prerogatywy Komendanta Głównego Policji do odstąpienia od pobrania od funkcjonariusza odcisków linii papilarnych lub wymazu ze śluzówki policzków albo polecenia ich usunięcia i zniszczenia, pozostaje konieczność zapewnienia maksymalnego poziomu bezpieczeństwa funkcjonariuszy prowadzących czynności operacyjno-rozpoznawcze przy zastosowaniu ofensywnych metod pracy operacyjnej, wynikających z potrzeby realizacji ustawowych zadań Policji.

Ważne z tej perspektywy pozostaje również to, że art. 20a ust. 1 ustawy o Policji zapewnia Policji – w związku z wykonywaniem zadań wymienionych w art. 1 ust. 2 tej ustawy, dotyczących m.in. ochrony życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra – ochronę form i metod realizacji zadań, informacji oraz własnych obiektów i danych identyfikujących policjantów.

W kontekście wskazania szczegółowej listy stanowisk, na których są wykonywane czynności służbowe związane z ujawnieniem, zabezpieczeniem lub badaniem śladów związanych z podejrzeniem popełnienia czynu zabronionego w celach wyeliminowania pozostawionych przez nich śladów należy wskazać, że brak jest regulacji ustawowych, które determinowałyby listę stanowisk, na których są wykonywane czynności w przedmiotowym zakresie. Zasadniczo czynności służbowe związane z ujawnieniem, zabezpieczeniem lub badaniem śladów związanych z podejrzeniem popełnienia czynu zabronionego są realizowane — jak wskazuje KGP — przez funkcjonariuszy i pracowników Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji i laboratoriów kryminalistycznych komend wojewódzkich (Stołecznej) Policji, a także techników kryminalistyki oraz funkcjonariuszy podejmujących czynności dochodzeniowo-śledcze na miejscu zdarzenia.

Wobec powyższego należy dodać, że zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia — z zastrzeżeniem ust. 2 — kierownik jednostki organizacyjnej Policji, w której pełni służbę funkcjonariusz lub jest zatrudniony pracownik, po przeanalizowaniu zakresu zadań — który wynika z karty opisu stanowiska pracy — podejmuje decyzję o pobraniu odcisków linii papilarnych lub wymazu ze śluzówki policzków od funkcjonariusza lub pracownika Policji.

Odnosząc się z kolei do mechanizmów zabezpieczenia zbiorów danych daktyloskopijnych i DNA, o których mowa w § 8 ust. 2 rozporządzenia — jak wskazała KGP — przedsięwzięte środki techniczne i organizacyjne są adekwatne do kategorii danych objętych ochroną i zgodnie z obowiązującymi przepisami

³ zob. <https://legislacja.gov.pl/projekt/12321958>.

prawa oraz wdrożoną dokumentacją ochrony danych osobowych zbiorów danych daktyloskopijnych i zbiorów danych DNA. Dane gromadzone na podstawie rozporządzenia będą mogły być przetwarzane jedynie w celu wyeliminowania pozostawionych śladów na miejscu zdarzenia. Dane te są przetwarzane w wyodrębnionych podzbiorach i nie będą przekazywane do innych podzbiorów, zawierających inne dane.

Nawiązując do pytania o „wskazanie zakresu przedmiotowego dostępu do informacji, o których mowa w § 7 ust. 2 rozporządzenia”, należy zauważyć, że zgodnie z ww. przepisem korzystanie ze zbiorów danych zawierających odciski linii papilarnych lub profile DNA funkcjonariuszy lub pracowników polega na dostępie do informacji, w tym danych osobowych, przetwarzanych w tych zbiorach. Toteż pod względem formalno-prawnym można jedynie wskazać, że niewątpliwie rozpatrywany zakres obejmuje informacje zgromadzone (przetwarzane) w analizowanych zbiorach, tj. w zbiorze danych daktyloskopijnych oraz w zbiorze danych DNA.

Podmiot uprawniony do dostępu do informacji, o których mowa w § 7 ust. 2 rozporządzenia, będzie miał dostęp wyłącznie do danych, które zostały wprowadzone do zbiorów danych na podstawie przekazanych wniosków — stanowiących załącznik do rozporządzenia, zawierających nazwę stanowiska i komórki organizacyjnej Policji oraz identyfikator kadrowy.

Z poważaniem
MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
z up. Maciej Wąsik
Sekretarz Stanu
- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym -